

IUTI

Iutiva qara ruva tora

Ihura qaqi vara himpima kovaro naaruvaini oru vauvaro 40 ihie 50 ihie aitarovaro Iutiva maa uvara qara ruva tora. Iutiva Ihura qatavano vaiharo vaiinti nahenti kia una uva maara iriqi viraiti, koqemake Ihu Karaitira uvaqai iriqi vuate tiro, maa uvara qara ruva tora.

---

¹Te Iutika Ihu Karaitira kaiqa vaiintivano vauraro Iemiva ti qatavanoma vairo.

Te Kotiva naarama tai vaiinti nahentikara maa uvara qara ruva nimitauro. Kotira tinavu Qora muntukavano niara vaivaro Ihu Karaitiva niara koqe aaraqaa vuate tiro, niqaa maimaraara raqiki vairo.

²Kotiva ni aaqurihama nimitairaro ni muntukaqihairo paru i vaira vaiha nariara nariara muntuka vateha variata. Ne voqavata mintiaqi vuata.

Una uva maara ti vau vaiintikara tura

³Ti navunaavauvo, te Kotiva nivata tinavuvata kuvantu kero tivitaaina okarara qara ntuva nimitarerave tivakevata, [te vo uvara irihama] vo uva qara ntirera. Te ni vihi tiarimanta ne Karaitira uva kempukaiqaake tuataqi viha iriqi vuate ti, vo uva qara ntuva nimitarera.

Kotiva Karaitiva tinavu kahaqiaina okarara tinavu vohaa tataaqai humiqorara ti, tenavu vira vaiinti nahenti vaiha vo uvavata kia tiva nimiqi viraiti, avuqavuuqamake vira uvaqai tiva nimiqi virera.

⁴Hini vaiintinavu evaara ni avutana oru variara. Haaru Kotira vukuqi qara ntuva tova tiharo, Minti varia vaiintikaqaa Kotiva nora uva vataanarove, tura. Vi vaiintinavuka kia Kotirara noraiqaake iriraiti, Kotiva tinavu aaqurihama timiteharo koqema timitaaina uvarara, vinavuka hampi tuqantaake tiha, Tenavu homa naitaramake naata vaati vare varia okarara qaqirake hampi ni varia okarara avataqi vuare, ti variara. Vika minti tivakeha tinavu Noravano Ihu Karaitiva tinavuuqaa raqiki vaira qoririma amite variara.

⁵Haaru maa uvara ne irura qaiqaavata ni tiva nimirera: Haaru Kotiva nai vaiinti nahenti Isipiqihairo ruaruama nimitewaro variqiro vumanta vo enta vikaqihai vokuka Kotira uvara kia quqaa uvave tuvaro vira kaara Kotiva kia vika vehakuma nimitaraitiro, vika vehi autu kora.

⁶Ne *enselin*avuaravata iriteha variata. Haaru Kotiva *enseli* vokuka noraiqama komanta vika popohomanta nái maaqa qaqirake vo kaiqa varaare tuvaro, vira kaara Kotiva vika konkiraiquraqi *seniqohairo* rumpa tomanta vaura. Vika mini variqi vi, ekaara entaqaa nora uvama varevara.

⁷Ne Sodomivata, Gomoravata, vi vatukatanta tataaqa vau vatukanavuaravata, iritaata. Vi vatukanavuraqi vau vatanaaka *enselin*avu voqaantemake, vaaqu kaiqa vare vaura. Vi vatanaaka naata vaati vare varia okarara qaqirake, vika quara vairi voqaara hampi nuvaqi vi vaura. Vira kaara Kotiva kia qimpe vai iharaqohairo vika ekaa tatoqa aqukora. Kotiva niaravata mintiantorave tivakeha rauriha variata.

⁸Ni avutana vaiha una uva maara ti varia vaiintinavuka vika hampi taira tave varia okarava nái vaata qoraiqamake vaimanta vika nora vaiintinavu ti varia uvaravata kia avataqi viraiti, naaruvaihainaa vaiintiaravata tauvaqa vauraa uva tiva nimate variara.

⁹Haaru Maikeriva *enseli* vika noravano vaiharo Sataanira vataakero Mosira vaata varaainara kaara tirori vaiharo Sataanirara tiharo, Hauri tentavano ari atiha tauvaqa vauraa uva tiarorave. Kairaro Noravano Kotiva nai ai atiarire, tura.

¹⁰Maikeriva *enseli* noravano minti tu uvava vaimantavata, ni avutana vaiha una uva maara ti varia vaiintinavuka vo uva vo uva okara kia kankomake iriraiti, vika ekaa vi uvarara qora uvaqaive tivakeha tauvaqa vauraa uva ti variara. Vika quara vairivano vare vai okararaqai kankomake iri tave variaka variara. Ho vi vaiintinavuka vi okarara avataqi vi vaivaro vi okarava vika nái vehi autu taiqakaanaro.

¹¹Te vikara ohoma tiva nimitauro. Vika Keniva nuntemake, hampi aaraqaa ni variara. Haaru Balaamiva monu varaainarara iriharo vaiinti nahentiara una variqa autu tuahera kaate tuntemake, maa entara vi vaiintinavukavata monuqai varareka auti variara. Haaru Koraavavata Mosira navutaiqama amiteharo vira vatuka varaare tuvaro Koraara arukontema kero, vi vaiintinavuka aru taiqa kaanaro.

¹²Ne nariara nariara muntuka vatehama ruvaaqumavi variamanta vi vaiintinavuka, qora vaiintinavu ni nivutana qora numuara voqaara vaiha vika nariaraqai iriha kara ne variara.

Vi vaiintinavuka vaiha qumina tonavu voqaara variara. Uvaivano tonavu vira vuaqa vuaqamaqi vi vaivaro kia viraqihairo aaquvata nti vai tonavura voqaara vi vaiintinavuka variara. Katari marevano ekaa aqu ntuva viro kia tavavata iraraitiro, qumina vai katarira voqaara vi vaiintinavuka variara. Katari tuqa rarukaavaro ekaara aaharauqama vira voqaantemake, vi vaiintinavuka variara.

¹³Namari aintaakaqaahairo aquviharo taarapara raunti vaintemake, vi vaiintinavuka kaurira kaiqavano qoqaa vaira. Vi vaiintinavuka opu makauvano vi ani vaira voqaara variara. Voqamakero konkira ari vai vatukaraqı ekaa enta variqi vuate tiro, Kotiva vi vaiintinavukara iriharo vi vatukara qerama kero vataira.

¹⁴Adaamuva hoqarenaa vaiintivano vainti vo vatatovaro vi vaiintiva vainti vo vatatovaro mintiaqiro vuvaro Enokira 6 vano vatatovaro viva 7 ankuvano vaura. Enokiva vi entara vaiharo Kotira uva qoqaiqama kero tiharo, Tavaate, naantiara Noravano takuqi vai *enselika* airitahaa ntita varero ¹⁵ekaa vaiinti nahenti uva avuqavuqireva tuvuanarove. Vaiinti nahenti Kotira qoririma amiteha virara qora uva ti vaika ntaihareva tuvuanarove tura. Enokiva haaru vi uvara turama.

¹⁶Una uva maara ti varia vaiintika nuntu nauntu tivaqi viha, qumina vokaqaa uva vate variara. Vika nái hampi varaataa i kaiqaraqai vare vaiha nai autuqai tuaheraqi vi variara. Vika nái koqema variqi virara noraiqaake iriqi viha, vokiaka uqerara uvaqai tiva nimate variara.

Karaitira uva kempukaiqamake tuataqi vuate tura

¹⁷Ti navunaao, vika minti tivaqi vi vaimanta ne kia vika voqaante iata. Tinavu Noravano Ihu Karaitiva noraiqamako vaiintinavuka ti varia uvara ne iritaata.

¹⁸Vinavuka mintima ti:

Ekaara enta aumanto aniraaina entaraqaa vokika qovaramavi, vika Kotira aaraqaa ni vaika naaraihama nimateha, vika kia Kotirara noraiqaake iriraiti, vika nái hampi aaraqaa nuataa iramanta ni vaivarave, tura.

¹⁹Vi vaiintinavuka ni Ihura vaiinti nahenti raira kareka auti variara. Kia Kotira Maraquravano vika kahaqi vaimanta vika vi kaiqara varaqi vi variaravauve. Vairi quaravano ni variantemake, vika nái antuqavano varaataa i kaiqaraqai varaqi viha ni variara.

²⁰Ti navunaao, kia ne vika nintemake nuata. Ne Karaitira uva iriaka variavaro Karaitira uvavano vo uva vo uvavata aatara kero koqe uvaqai vairara ti, ne kempukaiqamake vi uvaqai iriqi vuata. Kotira Maraquravano ni kahaqi vairamanta ne Kotira aareha variata.

²¹Ne Kotira uva iriqi vi vaivaro Kotiva niara muntuka vatairamanta variata. Ne mintiaqi viha tinavu Nora Vaiinti Ihu Karaitira veka vaivaro viva ni aaqurihama nimitairamanta ne ekaa enta qaqi variqi vivara.

²²Karaitira uva kia kempukaiqamake iriraiti, taara avu aato uti vaika, vikara ne mpo tiva nimateha kahaqama nimitaqi vuata.

²³Vaiinti ihaqihairo mpaqi qaqini aqu kainantemake, ne vi vaiinti nahentika kahaqama nimitaqi vimanta qora aaraqaa kia vuata.

Ne vo vaiinti nahenti kahaqireka iha, vika qora kaiqavano nintavata hampiqama kaantorave ti, ne qakomake tavamaqi viha vika kahaqama

nimitaata. Vika qora kaiqavano painaamaiqi utavaaqara voqaara vainara ne utu varevora.

Kotirara koqema iarao tura

²⁴Kotiva homa nai kempukaqohairo niqaa maimaraara raqikiqiro vi vairamanta ne kia hiqintivi qora kaiqa varevara. Naantiara vo uvavano kia niqaa vairaro viva ni ntita varero vuru nai kempukavano takuqi vainanaini kairamanta ne voqamake quaheha vaivara.

²⁵Viva Variqa vohaiqavano vaiharo tinavu Nora Vaiinti Ihu Karaitira kaiqara iriharo tinavu kuvantu timateharo tivitaarirava vairara ti, kaiqenavu vira autu tuahera kaare. Viva nai uritara kero avuhainaava vaivaro, vira kempukavanovata uritara kero vaivaro, viva ekaa haikaqaa raqikiqiro vi vaivama vairave.

Haaru viva mintiaqiro vi vaurave. Vate maa entaravata viva mintiaqiro vi vairave. Naantiara viva ekaa entavata mintiaqiro vuanarove. Quqaave.